

Nro. 26.

A' FELS. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Indult Bétsből, Pénteken September 26-ik napján
1806-ik elztendőben.

B é t s.

A' múlt egész hónap elejétől fogva a' folyó hó-
nap közepéig tartattak itt a' Bétsi Cs. Kir. kato-
nai Inzsinér Akadémiában tanuló Ifjak Exameneik,
mellyek más Examenektől szembetünőképpen kü-
lömböznek abban, hogy egy egy ifjú egyvégben
mintegy három óráig szokott examináltatni, . olly
móddal azonban, hogy soha meg nem zavartatha-
tik 's bátorságát el nem veszítheti. Ezen Exame-
neken az Akadémia' Fő-Igazgatója János Ó Kir. Fő
Hertzseége tsaknem mindennap jelen volt, és Feld-
marschal Károly Ó Kir. Fő H.ge is megtisztelte azo-
kat jelenlétével. Az ifjúság általjában veve kimu-

C s

tatta, mely nagy gondal és szorgalmatossággal fáradozzanak formálásokban 's oktatásokban alkalmas Profeszszoraik; különösen pedig az Akademiában tanuló számos Magyar - és Erdélyországi Ifjúság' maga kimutatásán és a' helyes ítélésben való maga megkülönböztetésén a' Felsőes Haglatoók is kegyes megelégedéseket méltóztatták kinyilatkoztatni.

Felsőes Urunk kegyelmesen méltóztatott a' Nagy Váradi Egygyesült Görög Püspöki Sz. Egyház Kanonokját, &c, &c, Fő Tiszt. *Vulcan Sámuel* urat, ugyan ezen Egygyesült Görög Cath. Megyének Püspökjévé nevezni.

Posonból írják, hogy ott a' jövő héten fognak hozzá a' szüreteléshez — a' Budai hegyeken pedig Sept. 18-kán már hozzá fogták. Bőséges és megkülönböztetett jóságú bort reméltek.

Bétsben is olyan szép és kellemes őszi napok járnak, mint ez előtt 20 esztendőkkel jártak némelykor.

Laybachból, Sept. 13 kán.

Még az ezen hónap' elején indult *Cattarói* levelek szerént is tsak annyiban vólt ennek állapata, mint régebben irattatott. Az *Aeolus* és *Orestes* nevű Briggek, a' melyek az oda indult Cs. Kir. seregek fő vezérét, és Oberster *Espine* urat, a' Cattarói öbölbe vitték, mőst is ott állanak vasmatskákön, a' seregek pedig az ő hajóikon *Galamotta* mellett. Még semmi végső határozás nem tétetett vólt az Orosz vezérek' résziről az általadás eránt. Az Adriai tengeren lévő Orosz Admirálisshoz *Siniawin* úrhoz ellenben már megérkezett vólt *Petersburgból*

a' Kurir azzal a' hirrel, hogy a' Császár nem erősítette meg az Alkut, 's azon új rendelkezésekkel, hogy továbbá miként viseljék az Orosz vezérek magukat, a' mellyekhez képeest gyaníthatóképpen ismét folyni kell ezen tengeren az ellenségeskedéseknek.

Az Északi hálorus környúlállások felől még most is csak ennyi bizonyost olvasunk a' Hollandiai és Német Ország levelekben. — A' Hollandiai tartományokban kvártélyozó Fr. Regementekhez parantsolat érkezett, hogy úgy készen álljanak, hogy az első rendelkezést vévén azonnal útnak indulhassanak — a' *Grönigai* külső sántzokat a' hol egy jó számú sereg fekszik; tüzessen erő-síteni kezdték, valamint szintén *Delfzylt* is — a' kanálisokat és vizeket mindennél, a' határszélek felé munitziót és ágyut szállító hajók fedezik — egy szóval egyszerre minden Hollandiai tartományokban felevenültek a' hadi-készületek. — A' mi a' Német Birodalmat illeti, innen is hasonlót írják — Frankofurtumból Sept. 16 kán az eddig ott feküdt Fr. Batalionok közzül az egygyik, a' *Lahn* vize felé utnak indulván, elindulása előtt minden katonának oo töltés adattatott az útra. Az elútagott Batalion helyébe pedig még azon nap más Batalion jött által Moguntziából, a' melly egy ott minden órában által jöni szándékozó 12 ezer emberből álló seregnek az előjáró csoportja. — A' 10-dikban indult Moguntziái levelek azt erősítették, hogy *Napoleon* Császárt minden órában várják oda.

Orosz Birodalom.

Pétersburgból Augustus 20-kán. O Császári

C c z

Felsége, a' mai Udvari Ujság mellett lévő Tódlékban a' következőket téteté közönségesse: —

„Státustanátsos *Oubril Péter* Majusnak első napjaiban *Páris* felé olyan rendeléssel útnak indítódván, hogy a' hadi fogságban lévő Orosz katonáknak legyen segedelmekre, egyszersmind az eránt is útasításokat kapott vala, hogy mi-tévő legyen abban az esetben, ha az Orosz és Frantzia Birodalmak között vóló bekességes egygyezésre alkalmatosság adná magát elő. Ő onnan szembe-tünő siettséggel haza indúlván, egy Békességes Alkut hozott magával, a' melyet ő és a' Frantzia Országglószék által az ugyan ezen végre kívántató telyes hatalommal feiruháztatott Generális *Clarke*, *Julius* 20-kán aláírtak.

„A' mi yen kedves lett vólna ő Crászári Felségének ez a' történet, ha ez az *Alkú* az ő Felsége méltóságával, Szövettségesei eránt tartozó kötele-ségeivel, önnön alattvalóinak bátorságokkal, és Európának közönséges tsendességével, tsak valamennyire is megegygyezhetne: éppen ilyen nagy kedvetlenségére szolgál ő Felségének az, hogy ezen Alkú az ő Felsége jó és jöltévő czélozásainak meg nem felel. Ez az Alkú ekképpen következik: —

— 1) *Tzik* Békesség és barátság uralkodjék mátol fogva mind örökké, ő Felségek az egész Orosz Birodalom Császárja, 's a' Frantzia Császár és Olasz Király, az ő Örökösök és Maradékaik, Státusaik és Alattvalóik között.

2) *Tzik* Enezképpest a' két nemzetek között való ellenséges próbatételek, szárazon vizen haladéknélkül magyár megszűnnek, Az ellenségeskedéseknek megszűnéseket illeto szükséges parantso-

Iatok ezen Alkunak aláíratatása után 24 órák alatt, minden felé elküldtetnek. Minden hadi és kereskedő hajókat vissza adnak egymásnak, a' mellyeket egymástól ezen Alkunak aláíratatásától fogva elfognak.

3) Tzik. Az Orosz seregek a' Frantziáknak által adják azt a' *Boccha-di-Cattaro* nevezet alatt esméretes vidéket, a' melly, valamint Dalmatzia, a' Posoni Kötés' 4-ik tzikkelye szerént az ő Fr. Császári és Olasz Királyi Felsége tulajdona. Az Orosz seregek, a' Boccha-di-Cattaróból valamint szintén a' Montenegrói, Raguzai, és Dalmatziai egyéb vidékekről való kitakarodásokra is, ha a' hadakozás' környülállásai nékiek az ezekben való bemenetelre okot szolgáltatattak, minden féle könnyebbiséget fognak találni. Mihelyest ez az Alkú közösségessé leszen, mind két félnek Vezérek meg fognak tengeren vizén egygyezni azon módok eránt, a' mellyek szerént fegyveres seregeiket haza felé útnak indítani, és a' tartományokat egymásnak átadni fogják.

4) Tzik. Ő Felsége a' Fr. Császár és Olasz Király megegygyez az Orosz Császár' kívánságára, és hogy ő Felségének kedvét tölthesse, ezekben — 1) ször: hogy *Ragúza* helyhez tetődjön vissza eddig való függetlenségébe, olyan feltétel alatt, hogy valamint eddig úgy ennekutánna is a' Porta' általma alatt legyen. A' Frantziák tartsák meg a' *Sabioncello* nevű fél szigeten a' magok *Stagnói* tanyájakat, 2) ször; hogy a' Montenegrinusok ellen való ellenséges próbatételek ezen Alkunak aláíratatásától fogva egészszen szünnyenek meg, valameddig ők magokat, mint Török alattvalók, tsende-

sen viselni fogják. Haladék nélkül térjenek vissza honnyaikba: Napoleon Császár pedig megígéri, hogy ellenek semmi vizsgálódást nem tétet és nem nyughatatlankodtatja őket, azért, hogy a' Ragúzai és szomszédos vidékeken történt veszekedésekben részesültek.

5) Tzik. A' 7 Szigetek Respublikájának függetlenségét mind ketten megismerik. Azok az Orosz seregek, a' melyek mostanában a' Közép tengeren vannak, a' Jóniai szigetek felé fognak eltakarodni. Ő Orosz Cs. Felsége, hogy békesseges hajlandóságának bizonyos jelet mutassa, 4000 emberekből álló seregnél többet ezen szigetekre nem fog hagyni, és ezeket is el fogja onnan vitetni, mielőbbest szükségesnek fogja tartani.

6) Tzik. Az Ottomanniai Porta' függetlenségét mind a' ketten megígéri, valamint önnön magára, így szintén minden birtokaira nézve is.

7) Tzik. Mielőbbest ezen Alkunak megkésztülésevel, rendelés tételődik az eránt, hogy az Orosz seregek *Cattorót* hagygyák oda, azonnal a' Frantzia seregeinek is minden ellenségeskedéseknek megszüntetésevel oda kell hagyni Német országot. Napoleon Császár ki nyilatkoztatja, hogy a' békesseges Alkunak aláírattasától fogva 3 hónapoknál több nem fog telni benne, hogy a' Német Birodomból minocu seregeit kiviszi.

8) Tzik. Arra fogják mind ketten fodítani a' békéllő Hatalmasságok az ó jó igyekezeteikkel (bona officia), hogy a' Swedek és Prusszusok között való hadakozás minnel hamarább elvégződjék — (a' melly már e' néku a' tzikely nélkül is elvégződött).

9) Tzik. Mind a' két egygyező Felségek ohajt-
ván, hogy a' tengeren való békességnek helyreál-
lását a' lehető módon siettessék, ehhezképpst ő
Frantzia Cs. Felsége örömetst elfogadja ő Orosz Cs.
Felségének ezen tekintetben tett ajánlását.

10) Tzik. A' két Hatalmasságok között való
kereskedés' állapotja arra a' lábra állittatik vissza,
a' mellyen vólt addig, míg az ellenségeskedések
által félbe nem szakasztatott vólt.

11) A' hadi fogjok' azonnal vissza adattatnak
mind két részről, mihelyest ez a' Kötés helybeha-
gyás által megerössittetik, és kitseréltetik.

12) Tzik. A' külömbkülömb Udvaroknál lévő
Frantzia és Orosz Követtségek, olyan rendet fog-
nak ennekutánna is tartani, a' milyent a' hadako-
zásnak elkezdődése előtt tartottak.

13) Tzik. Ezen *Alkú*' helybehagyattatásának
véghez kell menni Pétersburgban 25 napok alatt.
Végre hajtattott és aláíratott Párisban Julius 20-
kán 1806-ban. — „

„*Oubril Péter* — „*Clarke*.

„Ő Császári Felségének tettzett ezen úgy neve-
zett *Békességes Aktát* a' maga e' végre özsze hi-
vattatott különös Tanátsának eleibe terjeszteni, a'
melly által ezen *Alkú*, valamint az *Oubril* úr elei-
be itt Pétersburgban adatott útasításokkal úgy a'
Bétsbe utánna küldetett rendelésekkel egyetemben,
visgálás alá vétetteivén, úgy találatott, hogy Stá-
tustanátsos *Oubril*, akkór, midön ezt az *Alkú* alá-
írta, nem tsak az eleibe adatott útasítást, hanem
a' rá bizatott dolognak egész mivóltat által hág-
ta. —

„A' Császári Tanáts, a' haza' betsülete által

lelkesítettvén, és a' Császárnak azon esmérletes princzípiumait követvén, a' mellyek a' leg szorosabb igasság-szereteten fundálódnak, nyilvánkozatta, hogy ezen Alkú, mint a' mely az ő Cs. Felsége' czélozásaival telyességgel meg nem egygyezik, az ő Felsége helybehagyását telyességgel, meg nem nyervei; a' melyhezképpest megparantsólta ő F. ge; hogy a' Frantzia Országlószéknek ezen dolog adattassék tudtára, olyan nyilatkoztatás mellett, hogy ő Cs. Felsége a' békességes alkudozást kész leszen megújítani, de tsak olyan feltételek alatt, a' mellyek Csász. Felsége méltóságával nem ellenkeznek. A' mely végzés felől a' külső dolgokra ügyelő Ministerium minden itt lévő idegen Ministeréket azonnal tudósított. "

Nagy Britannia.

Londonból Sept. 5 kén. A' Fox testéből már 3-ik versben tsapolták ki a' vizet.

A' Szicziali környülállásokról ezek hirdetétek ki ujjabban hivatal szerént: — Julius 23 dikán a' fő vezér Gen. Fox is megérkezett volt Messinába, 4 Regementekkel és Mead nevű Generálissal egygyütt. — Generális Stuart minkeelőtte a' lábát Calabriába kitette volna, egy hirdetést botsátott előre a' néphez, a' melyben olyan ígéretet tett, hogy a' ki egy elfogott Frantzia közkatonát életben kézhez szolgáltat, 7 aranyot, a' ki pedig egy Fr. tisztet életben kézhez szolgáltat, 20 aranyot kap jutalomul. Ezt az ígéretet ő azért tette, hogy a' lakosokat annyival is inkább tartóztathassa a' kezekre kerülő Frantziáknak titkon való megöldöklésitől. Az ő Julius 4-kén történt győzedelmes

tsatázása után is egy érzékeny kifejezésekből álló hirdetést intézett ugyan ő a lakosokhoz, a mely által emberiségre inti őket ellenségeik eránt.

A *Calabriai* szerentsés történetekért Sept. 4-kén délutáni 5 órakor a Londoni ágyukkal öröm-sálvét löttek; és harangoztak.

Az Udvari Ujság még egy ujjabb környülállásos leirast is adott-ki arról a nevezetes tsatáról, a mely Jul. 4-kén Gen. Stuart és Regnier között történt, a melyből summáson ezeket hozhatjuk elő: Megértvén G. Regnier az Anglusoknak St. Euphemiához való kiszállásokat, Reggiótól nagy serénységgel oda hozta fegyveres tsoportjait, hogy az Anglus sereget szokott bizakodása szerént megtámadja és megverje. A tsata előtt való éjjel még egy 3000 emberektől álló tsoport is megérkezett segítségére, a mellyel 7000 embernél többre telt a vezérése alatt lévő sereg. Vólt 4 ágyuja is. A Gen. Stuart fegyveres ereje, minekutánna a parton készített sántznak védelmezésére 4 Kompaniát hátra hagyott volna, állott 4795 emberekből és 18 ágyukból. Az Anglus seregnek egy térségen kellett által menni, a hol az ellenséges vezér, a ki egy menedékes oldalon fekütt, az ő mozdulásait jól láthatta. Végezetre össze találkozott a két sereg. Az Anglusok jobb szárnyával a Frantziák bal szárnyán az ő úgy nevezett *favorit* (leg kedveltebb) Batalionyok jött szembe. It mind két fél egymástól 100 lépésre meg állapodván, néhány *salugt* löttek egymásra. Azóban mintha éppen egygyezésből tselekedték volna, egyszerre mind a két rész megszűnt a tüzeléstől és így rohant a leg irióztatóbb tsendességgel öszszetsatólt sorban a másikra, mind addig, míg

a' bajonéttokkal egymást nem érték. Ebben a' *criticus* szempillantásban történt, hogy az ellenség megfélemlvén, a' rendet megszakasztotta, és azon iparkodott hogy el futhasson: de későre; a' leg irtóztatóbb mézárálaközben összezavartatott. Gen. Ackland a' kedvező szempillantatot észébe vette, és ő is két Regimentekkel rohant ezen ponton a' futó ellenségre, a' melly holtakkal és sebéssekkel befedve hagyta maga után a' tsatázó mezőt. Már most hijába iparkodott Gen. Regnier a' maga jobb szárnya által helyre hozni, a' mit a' bal elvesztett. Kéntelenített a' tsatázó mezőt vérrel festve egészen oda hagyni, a' mellyen több mint 700 elesett emberei temették el a' tsata után. Egyebek között egy Helvetus Regimentnek Oberstlietenantja is a' fogságra esett Frantzia tiszték között találtatik, &c. &c.

Ezen környülállásos levelében 4000 ezerre teszi Generális *Stuart* a' Frantziáknak ezen tsatabéli veszteséket. Hogy sok kárt kellett a' Frantzia seregnek ezen veszedelmes vidékeken veszteni, meg tette azon Hirdetéséből Generális *Stuartnak*, a' melly által Jul. 18-kán kinyilatkoztatta Calabriában, azt, hogy ha a' Frantziákkal tartó lakosok az ő régi Királyokhoz hűséges lakosokon való kegyetlenkedéstől, 's magok a' Frantzia seregek is az ellenek feltámadó helységekben katona ekecutziót elkövetni, mint addig tselekedtek, meg nem szűnnek: tehát az Anglusok több mint három ezer emberekből álló Frantzia fogjokkal, a' mellyek az ő kezekben vannak fognak hasonló módon bánni.

Helvétzia.

A' *Switzi* vagy *Sweitz* nevű Kantonnak né-

hány faluit ért rettetetes történetről szolló levelek itt következnek:

Schwitzből Sept. 9-kén. — Egy 24 órákig tartó rendkívül való essőzés után' le omlott rettentő ropogások és tsattogások között a' Rõthen nevezetü falu felett fekvõ *Spitzebûel* nevü nagy hegynek egy része, és egy 300 ölnyi vastagságu, 's 100 ölnyi szélességü darabja annak éppen az által ellenbe álló Rigiberg nevezetü hegyig borította el a' közbül fekvõ térséget. Lowerztól éppen Oberarthig, egy orányi szélességre és hosszúságra az az előtt olly gyönyörû egész Vidék, *Lowerz, Busingen, Goldau,* és *Rõthen* nevezetü falukkal, azoknak minden lakossáival házaival és barmaival, az említett rettentõ omladvány alatt fekszik. A' *Lowerzi* nagy tó 150 lábnyi magosságra ütött ki szokott partjai közzül és vizének sebessége által minden körülötte fekvõ épületeket el rontott. Az egész vidék esmérhetetlenné lett. Egy Bernai utazó társaságból, melly a' Rigiberg nevü hegyre szándékozott felmenni, 7 személyek borítottak el utjokban Arth és G. Idau között. Ezek között vagyon Obester Stiger, és Jenner Ur, Argau Cantonbéli völt tanácsos és 3 szeszõny személyek. A' föld alá temetett emberek közzül tsupán' négyen vonattattak még eddig ki elevenen az omladványok közzül. A' szomszéd Kantonokból sok személyek mennek a' pusztítás és nyomorúság szemelésére. Most már nevezetesen azon munkálodnak a' Kanton' lakosai, miképpen adhassanak a' tsak nem tengert formáló hegy' vizének, szá ad folyást. Az el borított faluk helyeit tellyességgel nem lehet többé esmérni, és tsak ezután fognak egy próbát tenni, hogy

az elveszett lakosók javaikból valamit az omladvány alól ki áshassanak. Ekképpen egyvesztik magokat 8 esztendők alatt minden nyomorúmagok a' szegény Helvétzia felett, és vidékei közéül egy gyen viszont meg kelle újjulni 200 esztendők múlva a' *Plüsi* rettenetes jelenésnek (Plüsi egy nevezetes népes helység volt Graubündenben; melyet egy közel fekvő hegy leomolván, hasonlóképpen eltemetett).

Schafhausenből September 10-dikén. — *Luzernai* a' következőket írják: E' hónap 4-kén felhágánk egy vezetővel a' *Rigiberg* nevezetű hegyre Swytz Kántonban. Innen le tekintettünk egy völgybe, hol September első napján meg gyönyörű térségek fekütek, és a' mely most mint egy három oránnyira kösziklő pusztává vagyon változva. A' le szakadott hegy omladvánnya, két száromszáz lábnyi magoss. Három leg szebb faluknak nyomait sem lehet látni. A' *Lowerzi*' templom annyira öszve szaggattatott, hogy annak lámpássát fel orányi távolságra találták meg, hanem a' tornyát lehet még látni. A' *Lowerzi* nagy tónak egy harmad része ki öntött, és *Schwanau* szigetéből semmit nem lehet már látni. Az említett tó körül fekvő minden házak, 114 számmal, el süllyedtek. *Seven* nevű Faluból csak a' Nap Vendég fogadót lehet látni; de ez is 600 lépésnyire taszított hátára fel. —

Luzern 2000 embereket küldött három napi elepéggel *Arthuak* az el süllyedéstől lejendő megszabadítására, ha lehetséges. *Czug* várossa hasonlólag nagy szorongattatások között vagyon; mert ha az omladványból formált ujj hegy alatt elünt

víz valahol útát nyithat, vége mind Arthnak mind Czugnak. A Goldau mellett fekütt malom fél órányi távolságra tiszttatott előbbeni helyjétől. Goldau, Büniger, Röthen, Oberarthnak egy része, és Lowerznek fele, egészszen eltűntek. Az elveszett emberek számát eddig 1400-ra teszik.

Tsak képzelní lehet ezt a rettenetes esetet, leírni lehetetlen. Az úgy nevezett *Sonnenberg* tetején, a hol a hasadás kezdődött, az első jelenés a volt, hogy az ott lévő nagy fenyves (fenyőfa erdő) egyszer tsak mozgani kezdett; a madarak azonnal ezereként repültek ki az erdőből; a fák kidőledeztek; a repülő madarak a levegőből a mélységbe leszívódtak; egy pár minúták múlva tsak a füstöt, s az egymást hömpölygető és feltornyozó föld és kő-massákból felemelkedő por-felleget lehetett látni. Azt a nagy erőt, a mellyel (hogy így szolljunk) ez a kő és föld tenger rohant, meg lehet néminémüképpen tsak abból is itélni, hogy az iszonyatos darab kövek az általellenben lévő Rigiberg oldalain messzire felhömpölygöttek, s a massa előtt menő irtóztató gőz, gyökerestől ki szaggatta fellyebb ezen Rigibergen a fákat. A *Lauerzi* tornyon, a melly egyedül maradt fenuállva a két hegy között fekvő terségen, az óra mutató az 5-tön és 1/2-len megállván, azt a fatális orát mutatja, a midön az örvénnyé vált hegy roskadni elkezdett. A Kanton Kronikájából azt hozzák ki némeiyek, hogy éppen ezen helyet ez előtt 400 esztendőkkel is hasonló szerentséslenség érie volna. Egy nagy és vén fenyőfát, a melynek minden formája azt mutatja, hogy régőlt a föld alatt méllyen bétemetve fekszik, a történet mostanában ismét a

föld' színére vetett-ki. Ennek tsudájára jár mostanában a' sokaság. A' Bernai utazó társaságon kívül még más utazokat is temeret oda a' reitenetes hegy, a' kik hasonlóképpen időtöltés végett mentek vólt fel arra. Egy pár embert már kihuztak még elevenen az omlás alól, t. i. egy léánt, a' ki azt mondja, hogy alól rajta még valamelly élő állatnak kell lenni, és egy atyát, a' ki megholt gyermekét az ölében tartotta. Gondolni lehet, hogy, ha az ásáshoz hamarabb hozzá mertek volna fogni a' környékiek, többeket is találhattak volna életben, minthogy gyaníthatóképpen sok házak, még fennállva és úgy borítottak a' föld alá, hogy az embereket egyszeriben nem nyomták össze, és nem ölték-meg azonnal.

Török Birodalom.

Az Orsodból jövő hitelesebb tudósításokban környülállásos leírásai olvassuk a' Magyar Kurir 23-dik darabja 359-ik lapján említett ütközetnek, melyben a' Szerviaiak vóltak győzedelmesek. A' Julius 16-dikán történt szerentsétlen ütközet után, t. i. a' Török seregek Alexiazánál gyűltek össze, és számok, a' Saci Basa vezérlése alatt Drinápoly-nál fekvő armadátok küldött csoportok által huszonkét ezerre neveltetett. Fegyverrel és egyéb hadi készületekkel elégségesen kiállittatván, meghatározták, hogy a' Szerviaiakat viszont egész erővel támadják meg. De ezek jó Spionjaik által mindenekről előre tudósittatván, erejeket azonközben 31000-re nevelték. — A' Szerviai Fő armadia Alexiazától egy mezföldnyi tavolsagra, egy sántzokkal jól meg erősített Lógerbe fészkelte meg magát

négy tsoportokra oszolva. Az első tsoport mely 12000-ből állott a' Mláden vezérlése alatt, a' fővebb sereget formálta. A' második 6000-ből álló tsoport, a' Jakoblovich vezérlése alatt, hátulról a' fő sereg' jobb szárnyát, a' harmadik pedig viszont 6000-ből álló a' Stánvilla vagy Klávusich vezérlése alatt ugyan tsak hátulról, annak bal szárnyát fedezte. A' negyedik a' tartalékokat formálta, és meglehetősen távolságra a' fő sereg háta megett állott. A' Törökök meg támadásáról jövő hiteles tudósítások szerént, a' harmadik és negyedik tsoportok az ütközet előtt való estve kiindultak fekvő helyeikből. A' jobb szárny a' Morava vize felé vonta magát, és reggel felé, állását a' Bágno felől való erdőben vette: a' harmadik tsoport pedig oldalfélt mélyebben nyomult a' térségre, és az erdőnek Bágno felől való szélébe vonta-meg magát. Mind a' kettő el rejtette magát, és úgy várta a' Bágno előtt fekvő törökök támadását. Reggeli öt óra tájban indultak ki a' Törökök tábor helyekből, és kezdtek két seregben, *Alexinza* felé menni. Hat óra tájban érkeztek a' Szerviai tábor elejébe, és az ütközetet azonnal el kezdték. A' Szerviaiak hadi rendben álva várták őket. A' Törökök ágyuk' öldöklő tüzével kezdték a' tsatához, hogy a' Szerviaiakat fekvő helyekből ki mozdithassák; de ezek is a' sántzok megett jól el rendelt ágyuk tüzével fogadták őket, és ez által azoknak planumokat egészszen semmivé tettek. Ekkör tehát két szárnyára ütöttek a' Szerviai tábornak, de itt is vissza verették. A' támadást másod ízben is meg ujjították hasonló elő menetellel. Hanem ekkor a' rejtékben álló két Szerviai tsoportok elő jö-

vén, mihelyt ezt észre vették a' Törökök, két felé oszlottak. Egygyik rész a' Szerviai fő sereg, a' másik pedig a' két ujjonnan jött csoportokkal kezdett viaskodni. Rettenthetetlen bátorsággal és vitézséggel verekedett mind a' két fél. Főként a' Török lovasság nagyon meg különböztette magát sebess fordulásai által. Mind addig kétséges volt a' győzelem, míg végre a' Szerviai fő sereg néhány izbeli kemény próbák után' a' Törökök lineáján keresztül rontott és őket zavarodásba hozta. Kik, tsak hogy mindnyájjan le ne nyakasztassanak a' leg nagyobb rendeletlenséggel szaladtak vissza Bagno felé, széllyel oszlott csoportokban. Igy igyekeztek magokat viszont rendbe szedni, de az őket nyomban követő Szerviaiak nem engedtek erre időt, hanem szüntelen nyomták őket hátrább. A' győzedelmesek prédául nyerték az egész Lögert négy ágyukkal, minden hadi készületekkel és elelésséggel egygyütt. A' vesztség mind a' két részről felette nagy. Mind egygyütt 5000-re teszik tsupán' a' holtak számát a' sebeseken kívül. Az ütközet reggeli öt orától fogva késő estvéig tartott. Meghatározott napját még nem lehet tudni. Annyi bizonyos, hogy 29-ik Augustustól fogva 31-dikig esett valamellyik napon. Bim-Basa a' Török armádia fő vezére, nem különben a' Delie és Sacsi Basak is mint alsóbb vezérek el fogattak vólt a' Szerviaiaktól, de a' Török lovasság által viszont meg szabadítottak.

Ezen hónap 6-dikán a' Belgrádi és Schabatsi Szerviai Táborokban ágyuk és apróbb fegyverek durrogása között, különös hálá adó inuep tartott ezen nevezetes győzelemért.

P. D.